

STRESZCZENIE

Temat: *Kategoria obłędu we współczesnej powieści polskiej. Konteksty literatury antycznej*

Głównym celem niniejszej pracy doktorskiej jest omówienie kategorii obłędu w powieściach Marka Kochana i Jana Pawła Krasnodębskiego. Moim zamierzeniem badawczym jest ukazanie obecności antycznego dorobku w analizowanej literaturze współczesnej. Można zauważyć, że nawiązania te są szerokie i łatwo rozpoznawalne, co stanowi pretekst do wejścia w dialog z literacką tradycją. Wartości, motywy, symbole, archetypy, kreacje bohaterów i środki stylistyczne obecne w literaturze starożytnej wykraczają poza swoją epokę, zmuszając do sytuowania ich w szerokim horyzoncie czasowym, którego zasięg stale będzie ulegał zmianie.

We wprowadzeniu do prezentowanej pracy przedstawiono metodologię badań literackich, która koncentruje się na intertekstualności i narratologii. Zawiera ono także próbę uchwycenia istoty obłędu w ujęciach psychologiczno-psychiatrycznym, filozoficznym i religijnym. W pierwszym rozdziale dysertacji zawarto analizę sylwetki zagubionego w świecie bohatera merkantylnego, wskazując analogie historyczne, kulturowe i tożsamościowe, które zachodzą pomiędzy powieścią Marka Kochana *Franquizea* a literaturą antyczną. W obrębie drugiego rozdziału dotyczącego *Fakira z Ipi* została omówiona kwestia bohatera świadomie dokonującego transgresji w nawiązaniu do motywów obecnych w literaturze antycznej. W trzecim rozdziale starano się wskazać antyczne źródła w *Narczy* Jana Pawła Krasnodębskiego, stanowiącym współczesną interpretację mitu. Czwarty rozdział podejmuje tematy szerokiej formuły doświadczania siebie i autobiografizmu w twórczości Krasnodębskiego obecnych w utworze *Martwy blues*. W rozdziale uwzględniono wyraźne nawiązania do mitologii greckiej.

Słowa kluczowe: Marek Kochan, Jan Paweł Krasnodębski, intertekstualność, narratologia, obłęd, bohater merkantylny, pamięć, tożsamość, przestrzeń, transgresja, Narcyz, bohater przemiany, twórczość, literatura współczesna, literatura antyczna, powieść psychologiczna.

11.04.2022 r.

Justyna Michalska